

Iris van Herpen x Machina

De Nederlandse ontwerpster is onderdeel van de tentoonstelling Manus x Machina in het MET

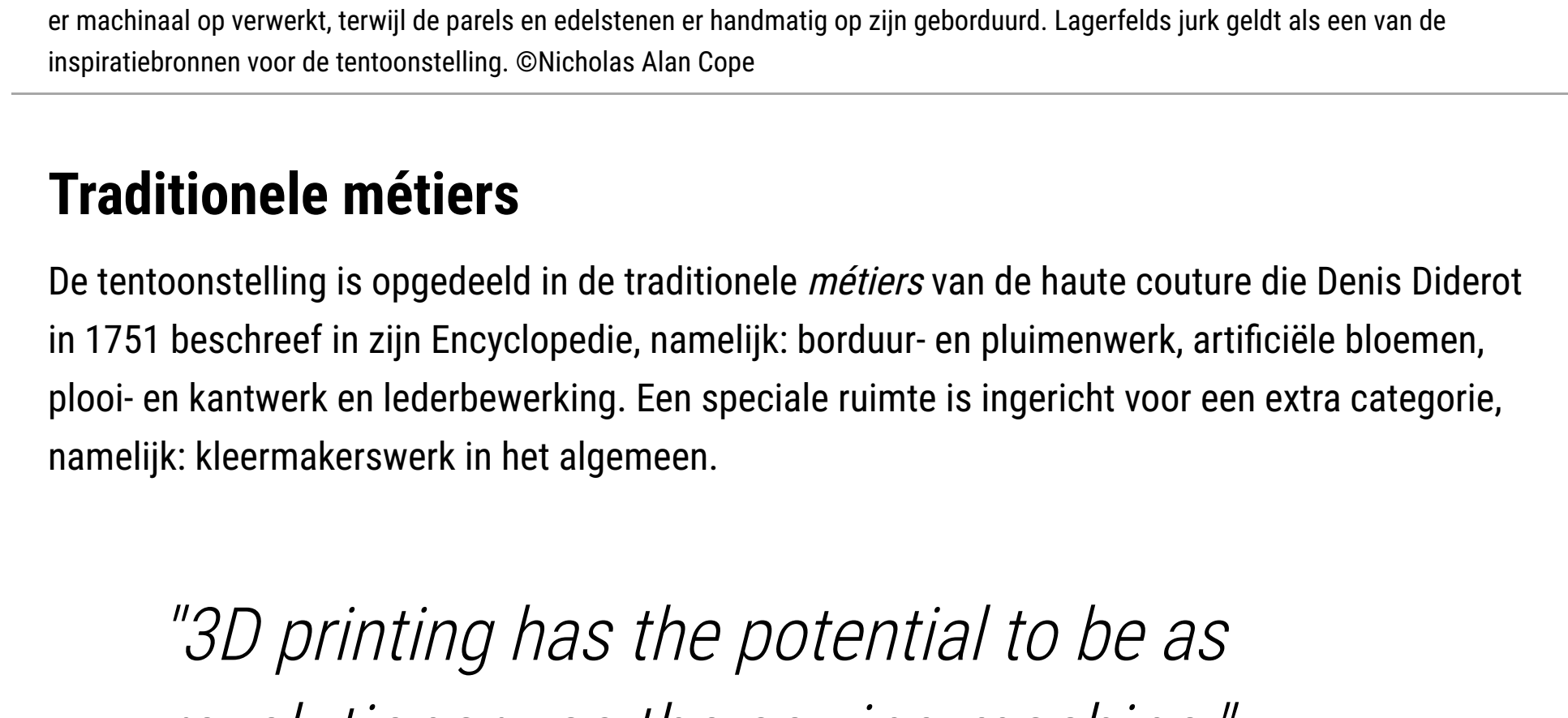
23 jun 2016 / Marjolein Lammerts van Bueren

SHARE

In een tijd waarin technologische vernieuwingen meester zijn, luidt de vraag: wat is de toekomst van de traditionele, handgemaakte mode? Het Costume's Institute van het Metropolitan Museum of Art (Met) in New York onderzoekt tijdens hun voorjaartentoonstelling 2016 het samengaan van handgemaakte haute couture en machinaal vervaardigde stukken. Onder de titel 'Manus x Machina: Fashion in the Age of Technology' wordt het werkproces van een aantal beroemde ontwerpers blootgelegd, waaronder het werk van Iris van Herpen (1984).

Al eeuwen zijn de mens en machine afhankelijk van elkaar, maar toch wordt de machine vaak beschouwd als iets 'lagers'. Ready-to-wear, een goedkopere en snellere vervanger van de kostbare en handgemaakte haute couture. Hoofdconservator Andrew Bolton presenteert met de tentoonstelling Manus x Machina (Latijn voor hand x machine) de verschillende technieken en processen van beide modeambachten, waardoor het beeld van de machinaal vervaardigde mode minder zwart-wit wordt.

1/4 Achterzijde van de trouwjurk die Karl Lagerfeld namens Chanel ontwierp voor de herfst-winter 2014-15 haute coutureshow. De jurk is gemaakt van een crèmekleurige scubastof en heeft een sleep van ruim zes meter lang. Het stuk is een sprekend voorbeeld van de samenwerking van hand- en machinewerk. Het patroon is met een goudmetalliek pigment op de sleep geschilderd. De strassstenen zijn er machinaal op verwerkt, terwijl de parels en edelstenen er handmatig op zijn geborduurd. Lagerfelds jurk geldt als een van de inspiratiebronnen voor de tentoonstelling. ©Nicholas Alan Cope

Traditionele métiers

De tentoonstelling is opgedeeld in de traditionele *métiers* van de haute couture die Denis Diderot in 1751 beschreef in zijn Encyclopedie, namelijk: borduur- en pluimenwerk, artificiële bloemen, ploui- en kantwerk en lederbewerking. Een speciale ruimte is ingericht voor een extra categorie, namelijk: kleermakerswerk in het algemeen.

"3D printing has the potential to be as revolutionary as the sewing machine."

De avant-gardistische Iris van Herpen

Naast het tentoonstellingsontwerp dat is vervaardigd is door Rem Koolhaas' OMA, is Iris van Herpen de enige Nederlandse naam in de tentoonstelling. Haar werk kenmerkt zich door de symbiotische relatie die het heeft met kunst, wetenschap, architectuur en industrieel ontwerp. Naast standaard naaimachines zijn er in haar atelier, of beter gezegd modelaboratorium, ook lasersnijders en gietvormen te vinden. Multidisciplinairiteit is de sleutel tot haar werk en tevens onderdeel van haar herdefinitie van het concept mode. In Manus x Machina is haar werk prominent aanwezig, waaronder haar eerste 3D-geprintte jurk uit 2010. De jurk die haar in één klap wereldberoemd maakte.

2/4 Verschillende soorten pluimages, zoals links in de avondjurk uit de herfst-winter haute couturecollectie 1969-70 van Yves Saint Laurent. De jurk bestaat uit zijde en paradijsvogelveren en is in 1983 geschenken aan het Metropolitan Museum of Art door Baron Philippe de Rothschild. Naast dit stuk staat de vogeljurk van Iris van Herpen uit 2013. De jurk is vervaardigd met wit twill katoen, waarop lasergesneden siliconenstrips met de hand zijn geborduurd. ©Nicholas Alan Cope

Diverse pluimages

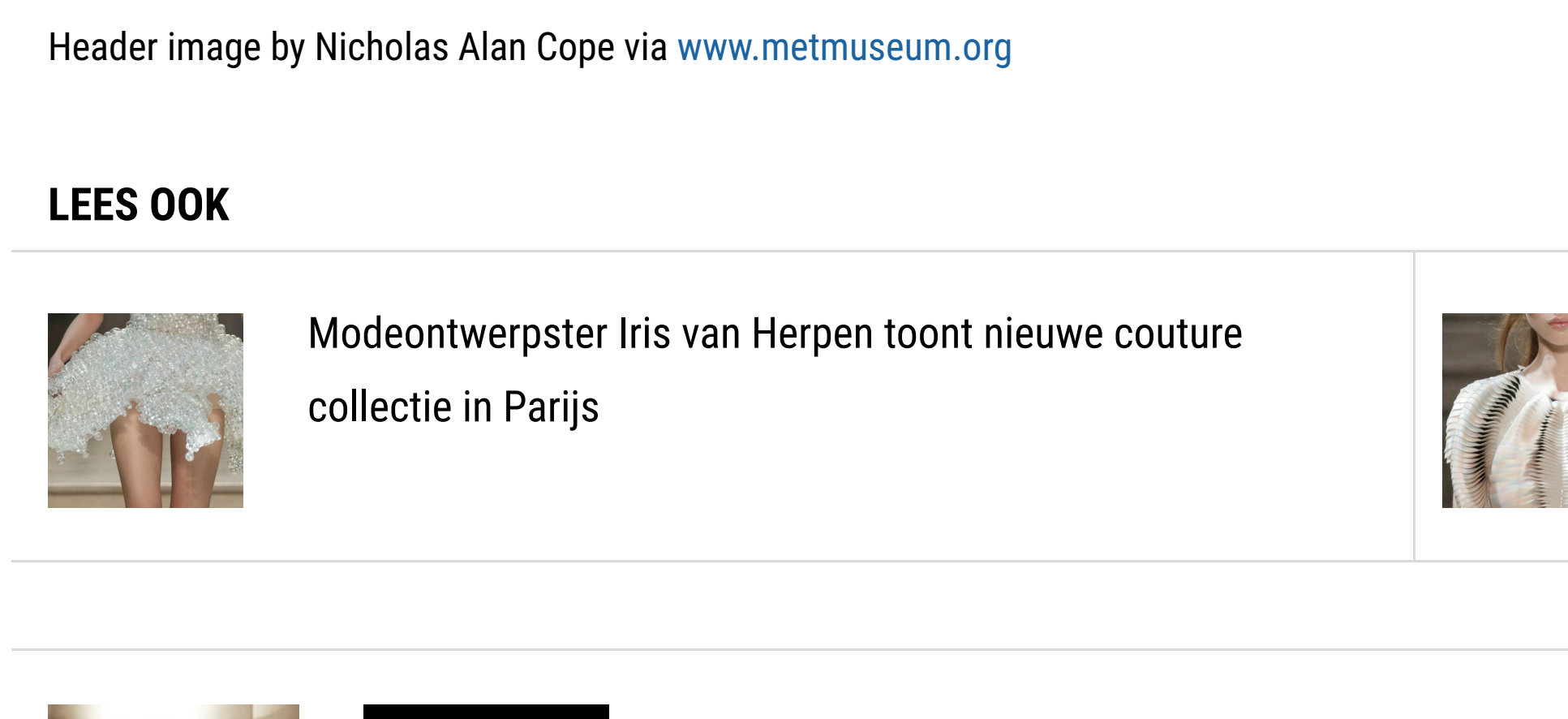
Technologie is de grote inspiratiebron voor Van Herpen. Ze gebruikt het voor de ontwikkeling van innovatieve stoffen met materialen als siliconen rubbers, metalen, elastisch plastic en het 3D-printmateriaal TPU 92A-1. In Manus x Machina zijn de verschillende ontwerpen zodanig opgesteld dat ze een dialoog met elkaar aangaan. Naast Yves Saint Laurents avondjurk uit 1969-70, gemaakt van natuurlijke producten als zijde en paradijsvogelveren, staat Van Herpens futuristische 'bird dress'. De jurk komt uit haar collectie *Wilderness Embodied* (2013) en bestaat uit lasergesneden siliconenstrips, die met de hand op wit twill katoen zijn geborduurd. Op de schouderpartij zijn meeuwenschedels bevestigd die bestaan uit synthetische parels en zijn voorzien van glazen ogen.

3/4 Van Herpens jurk uit haar haute couturecollectie *Micro* (2012) is met katoensatijn en nylon mesh om het lichaam gedrapeerd waarop lasergesneden plasticstrips zijn geborduurd. De jurk staat zij aan zij met de jurk van Nicolas Ghesquière uit de ready-to-wearcollectie van Balenciaga uit 2003. De voorkeurige bovenlaag van polyamide mesh is met de hand om het model gedrapeerd en geplooid. ©Nicholas Alan Cope

Van water tot magnetische krachten

Abstracte zaken, zoals [alchemie](#), [rook](#), [elektromagnetische golven](#) en [zwaartekracht](#) brengen de ontwerpmotor van Van Herpen op gang. In 2010 presenteerde ze een heuse [waterjurk](#). Het is juist de fascinatie voor materialen waarover de mens geen controle heeft, waar Van Herpen mee speelt. Voor Manus x Machina is uit de collectie *Micro* (2013) een jurk opgenomen waarin Van Herpen de celstructuur van micro-organismen heeft vertaald in een draagbaar ontwerp. De jurk bestaat uit katoensatijn en nylon mesh waarop lasergesneden plasticstrips zijn geborduurd die zijn afgetopt met zwart geprinte lijnen.

4/4 Het betere plooiwerk: een klassiek ogende outfit uit 2015 van Raf Simons voor Dior. De rok is gemaakt van wit zijde organdie en met de hand geplooid. Naast dit stuk staat het 3D-geprintte ensemble van Iris van Herpen uit 2010, 'machinaal geplooid' door middel van zogenaamde selectieve laser sintering-technologie. ©Nicholas Alan Cope

In de plooi

Schetsen, daar doet Iris van Herpen als moulieren (Alleen wanneer het een 3D-print betreft, zet ze dit principe opzij. Het doet Iris van Herpen als moulieren (dan vormen we een model), vormen en opbouwen, die Van Herpens scheppingsproces het beste omschrijven. Op de sectie plooiwerk wordt haar allereerste 3D-geprinte ensemble in uit haar collectie *Crystallization* (2010) gepresenteerd. De polyamide top is gemaakt in samenwerking met de Londense architect [Daniel Widrig](#) en in één stuk geprint met behulp van de zogenaamde [Selective Laser Sintering-technologie](#). De geitenleren rok is machinaal in elkaar gezet, maar de opspringende acrylranden zijn met de hand geknipt.

"For me fashion is an expression of art that is very close related to me and to my body. I see it as my expression of identity combined with desire, moods and cultural setting."

Museale mode

In Manus x Machina wordt de complexe dichotomie van handgemaakte stukken en machinaal vervaardigde prêt-à-porter op sublieme wijze neergezet. Van Herpen laat samen met collega-ontwerpers als Raf Simons, Martin Margiela, Issey Miyake, Hussein Chalayan, John Galiano, Yves Saint Laurent en Nicolas Ghesquière zien dat de grens tussen hand- en machinewerk langzaam maar zeker aan het vervagen is.

Manus x Machina loopt tot en met 14 augustus 2016. Geen tijd om New York aan te doen? Geen nood! Andrew Bolton neemt je in onderstaande film persoonlijk mee door de verschillende zalen van de tentoonstelling.

Header image by Nicholas Alan Cope via www.metmuseum.org

LEES OOK

	<p>Modeontwerpster Iris van Herpen toont nieuwe couture collectie in Parijs</p>	
--	---	---

	<p>DESIGNER PAGINA</p> <p>Iris van Herpen</p> <p>MEER OVER DESIGNER</p>
--	---

SHARE

GERELATEERDE ARTIKELEN

TOON MEER